

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 720-03/11-0003/2 EPA 1570-V
Ljubljana, 16. 3. 2011

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	17-03-2011	
Šifra:	720-03 11-3 15	
Povezava:		
EPA:	1570-V	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Gospod
dr. Pavel Gantar
Predsednik
Državnega zbora

Državni svet Republike Slovenije je na 35. seji 16. 3. 2011 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ-C) in sprejel mnenje, ki Vam ga pošiljam na podlagi prvega odstavka 55. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09 - odl. US).

Mag. Blaž Kavčič
predsednik

Priloga: 1

V vednost:
- Cvetko Zupančič, državni svetnik

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 720-03/11-0003/2 EPA 1570-V
Ljubljana, 16. 3. 2011

Državni svet Republike Slovenije je na 35. seji 16. 3. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ-C)- prva obravnava

Državni svet Republike Slovenije predlog zakona v okviru prve obravnave **podpira**, saj meni, da je primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo.

Državni svet ugotavlja, da so dopolnitve in spremembe namenjene predvsem področju načrtovanja in varovanja kmetijskih zemljišč ter področju agrarnih operacij. Cilji zakona so ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane, trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo in ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja. Spremembe bodo pripomogle k usmerjanju gradnje na območja nekmetijskih zemljišč, na obstoječa stavbna zemljišča, gozdna zemljišča ter na degradirana območja. Velik poudarek je tudi na ohranjanju obstoječih obdelovalnih zemljišč in ukrepov, ki bodo spodbudili lastnike zdaj neobdelanih kmetijskih zemljišč k večji aktivnosti. Strokovne podlage s področja kmetijstva bodo osnova na podlagi katere se bo ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, lahko aktivno vključevalo v postopke prostorskega načrtovanja.

Novela zakona predvideva vrsto ukrepov za ponovno vzpostavitev zemljišč za kmetijsko rabo, odpravljanja zaraščanja in izvajanje agrarnih operacij. Navedene aktivnosti se bodo financirale iz podračuna javnofinančnih prihodkov, na katerem se bodo zbirala finančna sredstva, zbrana iz odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča, ki jo bo plačal investitor v postopku izdaje dovoljenja za gradnjo. Ocenjeno je, da bo povprečna odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča 10 €/m². Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ocenjuje, da bo letni prihodek iz naslova odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč okvirno 20 mio evrov.

Sprememba zakona je namenjena trajnemu varovanju kmetijskih zemljišč, ki so za slovensko kmetijstvo posebnega pomena. Vlada bo določila območja za kmetijstvo in

pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Slovenijo zaradi pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, njihovega obsega, zaokroženosti, zagotavljanja pridelave hrane ali ohranjanja in razvoja podeželja ter ohranjanja krajine. Na novo bodo določena in razvrščena območja kmetijskih zemljišč po namenski rabi, in sicer na območja trajno varovanih in območja ostalih kmetijskih zemljišč. Ta se bodo v skladu s postopki iz zakona, ki ureja prostorsko načrtovanje, določila v prostorskih aktih lokalnih skupnosti.

S predlaganimi spremembami tega zakona se ureja tudi problematika zaraščanja kmetijskih zemljišč. Novela določa ukrepe kmetijskega inšpektorja, če lastnik, zakupnik ali drug uporabnik kmetijskega zemljišča ne preprečuje oziroma ne odpravlja zaraščanja kmetijskih zemljišč. Ureja se sklepanje darilnih pogodb na način, da bo lastnik lahko sklenil to pogodbo le z omejenim krogom upravičencev, in sicer s sorodniki, z državo in občino. Predlog zakona odpravlja tudi določene administrativne ovire na področju agrarnih operacij, in sicer se znižuje odstotek soglasij, potrebnih za uvedbo komasacijskih postopkov, z 80 na 67 odstotkov. Na novo se ureja tudi področje agromelioracij, saj je bil ta institut v preteklosti večkrat uporabljen v druge namene, predvsem v smislu odlaganja gradbenih odpadkov na kmetijska zemljišča. Spremenjena in dopolnjena so pooblastila in pristojnosti kmetijskih inšpektorjev, spremenjene pa so tudi kazenske določbe. Pooblastila in pristojnosti kmetijskih inšpektorjev so dopolnjena na podlagi določb, ki jih predvideva novela zakona; skladno z Zakonom o prekrških so globe določene v evrih in so bistveno višje.

Državni svet podpira stališča Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izraža zaskrbljenost nad naraščajočim trendom nenadzorovane pozidave in zaraščanja kmetijskih zemljišč, saj menijo, da je kmetijska zemljišča potrebno zaščititi najmanj tako dobro, kot sta zaščitena voda in zrak. Menijo tudi, da je pravilno zastavljen način preprečevanja pozidave in zaščite kmetijskih zemljišč pred spremembo namembnosti. Hkrati pa opozarjajo, da za določitev trajno varovanih in ostalih kmetijskih zemljišč v Sloveniji obstajajo bolj kvalitetni podatki o tleh, kot so bonitetne točke, ki bodo med drugim tudi vplivale na razdelitev kmetijskih zemljišč na trajno varovana kmetijska zemljišča in ostala kmetijska zemljišča. Trajno varovanje kmetijskih zemljišč je v predlogu predvideno za deset let, dopušča pa tudi veliko izjem in je v tem skoraj identičen Zakonu o prostorskem načrtovanju. Obstaja tudi bojazen, da ob tem, ko bodo trajno varovana kmetijska zemljišča varovana najmanj deset let, ostala kmetijska zemljišča pa še manj, nekaterih, ki se s kmetijstvom ne ukvarjajo, to ne bo odvrnilo od nakupov kmetijskih zemljišč.

Državni svet je v razpravi izpostavil nekaj vprašanj, ki so se nanašala na sprejem občinskih prostorskih načrtov, ki bi lahko bili v zamiku zaradi sprejetja predlaganega zakona. Glede na zaraščene površine na strmih področjih, ki so se včasih obdelovale ročno, bi veljalo razmišljati v smeri rešitve obnove teh področij s postavitvijo fotovoltaike kot dodatne dejavnosti na kmetijah na področju pridobivanja energije. V zvezi z upravičenostjo stroškov pri predmetu podpore bi stroške izvedbe agromelioracije pri posameznih gradbenih in obrtniških delih, ki se priznavajo kot stroški dobave elementov in njihove montaže del na kraju samem moral nadzorovati kmetijski, ne pa gradbeni inšpektor. Tudi upravičeni in splošni stroški za pridobitev nazaj zaraščenih zemljišč s čiščenjem gozdov ali izvedenih del krčenja drevesne

zarasti, grmičevja ali odstranitev kamenja ($20 \text{ m}^3/\text{ha}$), če se želi pridobiti kvalitetno zemljišče, bi morali biti višji.

Državni svet predlaga konkretno pripombo k 17. členu:

V četrtem odstavku spremenjenega 80. člena, ki med drugim določa pomen nezahtevnih agromelioracij, se točka d) spremeni tako, da se glasi:

"odstranitev oziroma zasutje z zemljo kamnitih osamelcev do skupne količine 200 m^3 na površini do 1 ha ,".

Obrazložitev:

Državni svet meni, da je dikcija Predlogu zakona, ki govori o količini 20 m^3 , problematična za kraška območja (Kras, Bela krajina, Suha krajina), kjer se na majhnih površinah nahaja velika količina kamenja, ki ga lastniki odstranjujejo ali zasujejo z zemljo. V primeru, da bi obveljala prvotna dikcija, na omenjenih območjih praktično sploh ne bi mogli izvajati nezahtevne agromelioracije, ampak zahtevne.

Državni svet izraža bojazen, da bo v nadaljnji fazi zakonodajnega postopka prišlo do prevelikih sprememb zakona, saj lokalne skupnosti že sedaj nasprotujejo uvedbi odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč. Odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča mora biti usmerjena namensko v posebno postavko, da se bodo lahko kmetijska zemljišča na novo usposabljala. V zvezi z darilnimi pogodbami za mlade prevzemnike kmetij je veljalo, da kmetujejo vsaj pet let, zato bi veljalo, da bi tudi čisti kmetje prišli do darilnih pogodb, če zemljo obdelujejo vsaj 10 let. V predlogu zakona so izpuščene obore za rejo divjadi, vključeni pa so pašniki, zato je potrebno v pomožnih objektih dodati možnost postavitve obor.

Državni svet ugotavlja, da predlog navedenega zakona daje temelje za novo prostorsko zakonodajo in sledi prostorskemu načrtovanju. Finančno nadomestilo mora biti namensko, saj si Slovenija ne more več privoščiti izgube kmetijskih zemljišč. Tudi do zelene energije moramo biti zelo previdni; čeprav ima Slovenija mednarodne zaveze do zelene energije, ima zaveze tudi do prehranske varnosti oziroma samooskrbe prebivalstva. Potrebno je vztrajati, da nobeni interesi ne bodo prevladovali, kar pomeni, da v zakonu ne sme biti nobenih izjem.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Mag. Blaž Kavčič
predsednik

